Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11 — 1; Administracja od 9 — 3.

Poznań, dnia 15 listopada 1935

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20.— zł, półrocznie 10.— zł, kwartalnie 6.50 zł.

Numer pojedyńczy 1.— zł.

NR. 22 Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu** **ROK 14**

Węgiel - Koks hutniczy - Brykiety

z kopalń krajowych i zagranicznych poleca

Zachodnio-Polski Syndykat Węglowy Sp. z o. odp.

Telefony: 23-77, 37-77 **Poznań, plac Wolności 10** Adres telegraf.: Zapol

SPRZEDAŻ DETALICZNA

na własnej składnicy kolejowej nr. 35, ul. Przemysłowa

Telefony: 23-77, 37-77

Wyroby Kręglewskiego

ze znaczkiem EK

reklamują się same!

Koperty — Księgi handlowe — Skoroszyty — Zeszyty szkolne

Czekolady cukry i kakao

Sp. Akc.

„GOPLANA"

w Poznaniu

słyną ze swej dobroci i dostępnych cen!

Shampoo ŚNIEG TATRZAŃSKI

czyści pielęgnuje i upiększa włos

FALKIEWICZ-POZNAŃ

ZAŁ. 1911 W PARYŻU

Obchód Jubileuszu 25-cio lecia Związku Fabrykantów.

Zgodnie z dawnemi zapowiedziami, obchód jubileuszowy miał miejsce w sobotę, dnia 26 października.

Znaczne uznania dla zasług i pracy Związku pozwalały zgóry przypuszczać, że dzień jubileuszu odbije się szerokiem echem w opinji. Fakty przeszły jednak wszelkie oczekiwania. Serdeczne gratulacje i życzenia, jakie składano Związkowi ze wszelkich krańców Polski, musiały nas natchnąć otuchą, że działalność nasza ma głębokie uzasadnienie i nie idzie na marne. Tem milsze są nam wyrazy uznania, które spotkały nas masowo ze strony kół społecznych, gdyż zawsze staliśmy na stanowisku, że służąc bezpośrednio dobru przemysłu, pracujemy też wydatnie dla dobra społeczeństwa.

Na kilka dni przed 26-ym zainteresowała się żywo naszym jubileuszem cała niemal prasa polska, zarówno codzienna informacyjna, jak i prasa zawodowa. Zamieszczały więc pisma obszerne wspomnienia z historji Związku w okresie przedwojennym i z czasów wojny światowej, opierając się tu głównie na materjałach podanych w Księdze Pamiątkowej, która wyszła z druku na 10 dni przed dniem jubileuszu. Niezależnie od tego poświęcały pisma, obszerne artykuły pracy aktualnej Związku, oceniając bardzo wysoko nasze wysiłki.

Szczególnie żywo zainteresowały się naszym obchodem następujące pisma: Dziennik Poznański, Kurjer Poznański, Nowy Kurjer, Ilustrowany Kurjer Codzienny, Czas, Kurjer Bydgoski, Codzienna Gazeta Handlowa, Kupiec, Wiadomości Drogistowskie, Rynek Metalowy i Maszynowy, Przegląd Graficzny, Głos Rzemieślnika i in.

Za to uznanie jakie nam prasa polska okazała, pragniemy złożyć dziś nasze podziękowanie.

Dzień jubileuszu stał się ważnym i uroczystym dniem dla sfer gospodarczych Zachodniej Polski.

W sobotę, 26 października obchód jubileuszowy rozpoczął się o godz. 10-tej uroczystą Mszą św. w kościele św. Marcina. Mszę św. odprawił Ks. Prał. Dr. Taczak.

W czasie Mszy św. piękne solowe śpiewy wykonali p. Halina Niedbałówna oraz p. Lisiak.

Po Mszy św. o godz. 11-ej rozpoczęło się Uroczyste Posiedzenie w pięknej sali Wyższej Szkoły Handlowej. Aula ozdobiona była kwiatami, a na tle stołu prezydjalnego ustawiono popiersie Założyciela Związku Ks. Prałata Piotra Wawrzyniaka oraz dużych rozmiarów godło Związku.

Duża piękna sala zapełniła się członkami i gośćmi.

Przy stole prezydjalnym zajęli miejsca: dwaj współzałożyciele Związku Fabrykantów: p. prez. Bolesław Kasprowicz i dyr. Franciszek Ksawery Ziółkowski, dalej wiceprezesi Związku p. Franciszek Maciejewski i p. Konsul Ignacy Niedbał oraz dyrektor Związku p. Franciszek Łyczywek.

Posiedzenie zaszczycili swą obecnością J. Em. Ks. Kard. Prymas Hlond, p. o. wojewody p. wicewojewoda Tadeusz Walicki i dowódca Okręgu Korpusu p. Gen. Knoll-Kownacki, Ks. Biskup Dymek, prezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu p. Cezary Szyszko, prezes Izby Skarbowej w Poznaniu p. Ferdynand Świtalski, dyrektor P. K. P. inż. Krzyżanowski, dyrektor Poczt i Telegrafów p. pułk. Wallner, p. Starosta Podhorodeński i in.

Uroczystość rozpoczęto śpiewem pieśni „Hasło" Griega w wykonaniu chóru Państwowej Szkoły Budownictwa w Poznaniu.

Przemówienie wstępne wygłosił wiceprezes Związku p. Franciszek Maciejewski. Po powitaniu zebranych zaznaczył mówca, że prezes Związku Fabrykantów p. Seweryn Samulski od kilku dni jest chorym i dlatego nie mógł przybyć na tę uroczystość, która jest równocześnie i Jego jubileuszem.

W zakończeniu zaproponował p. Maciejewski, by przewodnictwo posiedzenia oddać w ręce współzałożyciela i czł. Rady Związku p. prez. Bolesława Kasprowicza. Propozycja ta została przyjęta oklaskami wszystkich zebranych. P. Kasprowicz dziękuje za zaszczytne powierzenie przewodnictwa i wyrażając żal z powodu niemożności przybycia prezesa Samulskiego pozostawia pustem krzesło przewodniczącego, przeznaczone dla prezesa Związku.

Po tym symbolicznym geście udziela przewodniczący głosu wiceprezesowi Maciejewskiemu, celem wygłoszenia inauguracyjnego przemówienia. P. wiceprezes Maciejewski w przemówieniu swem naszkicował pokrótce całą historję Związku ze szczególnem podkreśleniem jego roli w pracy nad odniemczeniem życia gospodarczego Polski zachodniej.

Na tle tych faktów podkreślił zasługi miejscowych działaczy społeczno - gospodarczych, a wśród nich na pierwszym planie prezesa Samulskiego i zasiadających za prezydjalnym stołem współzałożycieli Związku pp. prez. Kasprowicza i dyr. Ziółkowskiego.

Dalej poświęcił mówca uwagę aktualnej działalności Związku i jego organów. W działalności tej poważną rolę odgrywa zrozumienie i dobra wola ze strony władz, oraz czynna współpraca Rady i członków Związku wreszcie pokrewnych organizacyj gospodarczych. Osobno wyraził mówca słowa uznania pod adresem Biura Związku, które pod umiejętnem kierownictwem dyrektora Franciszka Łyczywka i w asyście zast. dyr. Mgr. Alfreda Pedy, ofiarnie i sprawnie spełnia swoje zadania.

Przemówienie uczczone zostało gorącemi oklaskami zebranych.

Po tem przemówieniu przewodniczący udzielił głosu według ustalonego porządku przedstawicielom, składającym Związkowi życzenia.

Kolejno zabierali głos: p. Dr. Szulc w imieniu Prezydenta m. stoł. Poznania, p. prorektor Dr. Jonscher w imieniu Rektora Uniw. Poznańskiego, p. Stanisław Szulc w-prezes Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu, który złożył na ręce Prezydjum Związku dyplom honorowy o następującem brzmieniu: „Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu niniejszy dyplom honorowy przyznaje Związkowi Fabrykantów w Poznaniu za wybitne zasługi na polu obrony polskiego stanu posiadania za czasów zaborczych, organizowanie i podnoszenie poziomu rodzimego przemysłu, harmonijną współpracę z Izbą Przemysłowo-Handlową oraz umiejętne uzgadnianie dążeń zawodowych z ogólno-gospodarczemi interesami Rzeczypospolitej".

Dalszymi mówcami byli p. prez. Dr. Kasperowicz w imieniu Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni i Związku Fabrykantów w Bydgoszczy, p. prez. Władysław Zakrzewski imieniem Rady Związku Izb Rzemieślniczych w Warszawie i Izby Rzemieślniczej w Poznaniu, p. dyr. Aleksander Wysocki imieniem Banku Polskiego w Poznaniu, p. prof. Dr. Trepka w imieniu Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, p. prez. Kazimierz Otmianowski w imieniu Związku Towarzystw Kupieckich i Konfraterni Kupców Chrześcijańskich, p. prof. Inż. Schimitzek imieniem Związku Przemyłsowców w Krakowie, p. inż. Dunin-Slepść imieniem Związku Przemysłowców Metalowych w Warszawie, p. radca Gadebusch w imieniu Związku Obrony Przemysłu Polskiego, p. Artur Gustowski w imieniu wydawnictwa „Kupiec - Świat

Kupiecki", p. inż. Dziedziul w imieniu Stałej Delegacji Zrzeszeń Przemysłowców Ceramicznych.

Po przemówieniach delegatów dyrektor Związku p. Fr. Łyczywek odczytał listę instytucyj, organizacyj i osób, które nadesłały pisemne gratulacje do Związku, oraz zaproponował wysłanie następujących depesz hołdowniczych:

Do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Prof. Ignacego Mościckiego w Warszawie — Zamek.

Zebrani na uroczystem posiedzeniu, zwołanem z okazji jubileuszu 25-letniego istnienia naszej organizacji, członkowie Związku Fabrykantów w Poznaniu, zasyłają Ci, Panie Prezydencie wyrazy najwyższej czci i hołdu oraz zapewnienie gotowości przyczyniania się wszelkiemi siłami do ugruntowania podstaw gospodarczych Rzeczypospolitej.

Związek Fabrykantów — Poznań.

Do Pana Wicepremjera Ministra Skarbu — Inż. E. Kwiatkowskiego w Warszawie.

Zebrani na uroczystem posiedzeniu z okazji jubileuszu 25-letniego istnienia Związku Fabrykantów w Poznaniu, ślemy Ci, Panie Wicepremjerze, wyrazy głębokiego hołdu oraz radości z powodu Twego wejścia do Rządu, zapewniając Cię o pełnej gotowości współpracy w walce o ożywienie życia gospodarczego i utrzymanie stałości waluty oraz równowagi gospodarczej.

Związek Fabrykantów — Poznań.

Do Pana Ministra Przemysłu i Handlu — Generała Dr. Romana Góreckiego w Warszawie.

Zebrani na uroczystem posiedzeniu z okazji jubileuszu 25-letniego istnienia Związku Fabrykantów w Poznaniu, zasyłamy Ci, Panie Ministrze, wyrazy głębokiego hołdu oraz wiary w skuteczność podjętego przez Cię wysiłku, zmierzającego do wyzwolenia przemysłu i handlu z trudności, w jakich się znajdują. Dążyć będziemy wszelkiemi siłami do przyczynienia się do zwycięstwa w walce o lepszą przyszłość Rzeczypospolitej.

Związek Fabrykantów — Poznań.

Do Pana Prezesa Radv Ministrów — Marjana Zyndram Kościałkowskiego w Warszawie.

Uczestnicy posiedzenia uroczystego, zwołanego z okazji 25-lecia istnienia Związku Fabrykantów w Poznaniu, zasyłamy Ci, Panie Premjerze, jako szefowi Rządu Rzeczypospolitej, wyrazy głębokiego hołdu, oraz wiary, że dzieło odbudowy życia gospodarczego, przez Ciebie podjęte, uwieńczone zostanie najpomyślniejszym wynikiem, jednocząc ogół Polaków w twórczym wysiłku Rządu i kół gospodarczych.

Związek Fabrykantów — Poznań.

Następnym punktem programu uroczystego posiedzenia było wręczenie dyplomów. Na wstępie p. wiceprezes Maciejewski w wzruszających słowach zwrócił się do nieobecnego prezesa Samulskiego. Jako długoletni bliski towarzysz pracy prezesa zwrócił mówca uwagę na te momenty z życia i działalności nieobecnego, które obecnym na sali mogły dać najpełniejszy obraz wielkiej sylwetki Prezesa.

Po przemówieniu wywieszono na sali pięknie wykonany dyplom, przeznaczony dla Prezesa Samulskiego. Dwa dalsze dyplomy zostały wręczone członkom założycielom Związku Fabrykantów p. prez. Bolesławowi Kasprowiczowi i p. Franciszkowi Ksaweremu Ziółkowskiemu, którzy przez działalność swą wysunęli się na czoło wśród działaczy na niwie gospodarczej.

Z kolei wręczono dyplomy następującym firmom, należącym do Związku od lat 25-ciu:

H. Cegielski Sp. Akc., Poznań.

Chemiczna Fabryka „Ergasta" C. Nagórski, Starogard.

Chemiczna Fabryka „Hermes" Stanisław Filipowski, Poznań.

I. Dekowski, Środa.
Domagalski i Ska, Poznań.
A. Jezierski Inżynier, Czempiń.
B. Kasprowicz, Gniezno.
E. Kręglewski Sp. Akc., Poznań.
St. Malinowski, Śrem.
B. Samulski i Sp., Spółka Komandytowa, Pleszew.
Kazimierz Świerkowski, Pleszew.
F. K. Ziółkowski i Sp., Sp. z o. o., Poznań.

Po doręczeniu dyplomów przedstawicielom fabryk zabrał głos p. prez. Kasprowicz, który podkreśliwszy zasługi wiceprezesów Związku pp.: Maciejewskiego i Niedbała, wręczył im równocześnie dyplomy. Na zakończenie części uroczystej chór odśpiewał pieśń.

Program Uroczystego Posiedzenia zakończył referat prof. U. P. Dr. Taylora pt.: „Kapitał społeczny a przemysł". Przy pomocy wnikliwych spostrzeżeń zanalizował prelegent sytuację gospodarczą Polski. Układa się ta sytuacja w ten sposób, że Polska rozwiązać będzie mogła trudności tylko na własnym gruncie i własnemi środkami. Dla naprawy stanu gospodarczego Polski istnieje potrzeba przeprowadzenia na dużą skalę wewnętrznej kapitalizacji. Droga do tej naprawy będzie oczywiście długą i uciążliwą. Na pierwszy plan wysuwa się tu rola przemysłu polskiego. Tu wskazał prof. Taylor na doniosłe znaczenie Związku Fabrykantów. Oceniając dotychczasową działalność Związku jako niejednokrotnie „kierowaną proroczem przewidywaniem", wskazuje na ważny dziś cel pracy Związku tj. na pracę nad nowym typem przemysłowca-społecznika.

Tylko przemysł owiany duchem społecznym i kierujący się pobudkami sięgającemi dalej niż przejściowe a bezpośrednie korzyści, będzie umiał stworzyć podwaliny pod zdrowy byt gospodarczy Państwa. Za głębokie, a przekonywujące i sugestywne przemówienie wybitnego uczonego p. Przewodniczący gorąco podziękował, a zebrani nagrodzili prelegenta burzą oklasków.

Uroczystą Akademję zakończono śpiewem chóru Państwowej Szkoły Budownictwa.

Po posiedzeniu zebrani udali się do „Bazaru", gdzie Związek Fabrykantów podejmował ich śniadaniem. W czasie śniadania wygłoszono szereg przemówień. M. in. zabierali głos: w-prezes Związku Konsul Ignacy Niedbał, dowódca O. K. Gen. Knoll-Kownacki, p. prof. Inż. Schimitzek, p. prez. Kasprowicz, p. prez. Maciejewski, p. Dr. Kasperowicz. Z nadesłanych dalszych gratulacyj odczytano m. in. telegramy gratulacyjne od Pana Ministra Przemysłu i Handlu oraz Związku Izb Przemysłowo-Handlowych.

Wieczorem na Białej Sali Bazarowej odbył się raut. Przybyli na raut liczni przedstawiciele władz i urzędów, sfer gospodarczych i społeczeństwa.

W poważnym a miłym nastroju raut przeciągnął się do godz. 3-ciej rano.

— o —

OD REDAKCJI.

Z powodu dużej ilości aktualnego materjału, szczegóły dotyczące obchodu 25-lecia Związku Fabrykantów zamieszczać będziemy stopniowo w kilku najbliższych numerach „Życia Gospodarczego".

Problem oszczędności.

Kilka dni przed śmiercią swoją nadesłał nam ś. p. Prezes Seweryn Samulski następujący b. aktualny artykuł. Red.

Zbyteczne jest pisać dzisiaj o potrzebie oszczędności i o roli, jaką ona odgrywa w życiu jednostki i całych społeczeństw. Rozliczne prace naszych ekonomistów i działaczy społecznych, począwszy od Staszica aż do naszych Wielkopolskich działaczy dr. Karola Marcinkowskiego, ks. Szamarzewskiego, ks. Piotra Wawrzyniaka, rozpatrywały obszernie to zagadnienie, krystalizujące się w sentencji:

„Oszczędnością i pracą — narody się bogacą".

Zmysł oszczędności wypływa z poczucia samozachowawczego jednostki cywilizowanej, starającej się o zapewnienie bytu sobie na starość i przyszłym pokoleniom. Gromadzone przez jednostki oszczędności spływają do rezerwoarów oszczędności, jakiemi są kasy oszczędności i banki. Rozdzielane przez te rezerwoary zapasy, służą do alimentowania przemysłu, handlu, rolnictwa, rzemiosła w kapitały obrotowe. Rozwój wszystkich tych dziedzin gospodarstwa krajowego zależny jest od oszczędności społecznych i ich wysokości.

Bez stopniowego podnoszenia się sum w narodzie zaoszczędzonych nie może być mowy o wzmaganiu się ruchu gospodarczego, o tworzeniu i utrzymaniu warsztatów pracy i o zaopatrzeniu w pracę szerokich warstw ludu pracującego.

Wytwarzającemi oszczędności, w ścisłem znaczeniu tego słowa, nie są gałęzie produkcyjne przemysłowe, rolnicze i handlowe, gdyż one są konsumentami kapitału. Dają one za to pracę licznym rzeszom i pośrednio przyczyniają się do odkładania części zarobku do kasy. Oszczędności naogół tworzą szerokie masy ludu pracującego, robotnicy, służba, urzędnicy, drobni rolnicy i rzemieślnicy.

Ponieważ stanowią oni około 70% ludności, tworzą przez swoją masę, nawet przy drobnych oszczędnościach, potężny czynnik kapitalizacji w Państwie.

Wynika z tego, że ważki jest problem drobnego ciułacza w gospodarstwie narodowem, który winien być należycie doceniany.

Naogół uznać należy, że lud polski jest zapobiegliwy i oszczędny.

Należy tylko rozpatrzeć sprawę ochrony oszczędności, która w Polsce pozostawia jeszcze wiele do życzenia. Nie wystarczy nawoływać do oszczędności, do składania zaoszczędzonych pieniędzy w bankach, kasach i P. K. O.

Oszczędzającemu czy ciułaczowi należy dać zapewnienie przedewszystkiem, że pieniądz przez niego złożony pozostanie nienaruszony ani wartość jego nie zredukowana.

Dewaluacje pieniądza polskiego w latach 1918 do 1924 i 1925, które zniszczyły oszczędności szerokich mas, zadały śmiertelny cios zmysłowi oszczędności pracującego ludu polskiego. Stracili mienie ci, którzy oszczędzali na starość, którzy chcieli zapewnić dzieciom warsztaty pracy, instytucje społeczne i charytatywne, a zarobili ci, którzy często lekkomyślnie się zadłużali. Znikło zaufanie do kas i banków — popłoch runął na oszczędzających, którzy słusznie zadawali sobie pytania — czy warto wogóle oszczędzać w takich warunkach?

Na szczęście 10 lat spokoju walutowego zdołały znów, choć nie całkowicie, przywrócić zaufanie do pieniądza polskiego i do krajowych kas i banków.

Nie wystarczy to jeszcze do wzmożenia ruchu produkcyjnego, podniesienia konsumcji krajowej i zlikwidowania bezrobocia.

Jesteśmy jednak już na dobrej drodze, o ile jaki nieszczęsny pomysł nie spłoszy oszczędzającego indywidum, zmuszając je do wycofania depozytu z banku i umieszczenia go w tresorze kuchennym. Nie do uwierzenia, ale pomysły takie pokutują.

Są ludzie, którzy przedstawiają opinję, że z trudności gospodarczych Polska najprędzej wyjdzie, wchodząc na drogę powiększenia środków pieniężnych bez należytych gwarancyj i pokrycia, tj. wyraźnie mówiąc, wejdzie na drogę inflacji. Nie potrzeba dodawać, że pomysły takie wychodzą ze sfer dłużniczych, któreby znów chciały się pozbyć długów przez nałożenie krwawego haracza, na oszczędności narodu, ciężką pracą zarobione.

Przed takiemi niewczesnemi pomysłami nie można dość silnie i dość rychło przestrzegać. Zbrodnią byłoby wywłaszczenie szerokich sfer narodu z ich skromnych dorobków.

Zmysł oszczędności odebrałby śmiertelny cios, czego nikt nie byłby zdolny naprawić. Zaufanie do pieniądza polskiego zniknęłoby natychmiastowo — a może bezpowrotnie.

Oszczędzający byłby za swoje cnoty obywatelskie srodze ukarany, gdy winno być przeciwnie.

Seweryn Samulski.

Międzyministerjalna Komisja dla Współpracy z Samorządem Gospodarczym.

P. Wicepremjer Kwiatkowski powołał w październiku do życia Międzyministerjalną Komisję dla Współpracy z Samorządem Gospodarczym. Komisja ta, pod przewodnictwem dyr. Martina odwiedziła szereg ośrodków gospodarczych Polski, przeprowadzając tam badania nad stanem i potrzebami gospodarczemi kraju.

W Poznaniu Komisja bawiła 7 listopada. Obrady plenarne rozpoczęto rano o godzinie 8-mej w lokalu Izby Rolniczej w Poznaniu. Sprawy przemysłowe, handlowe i socjalne referowali: Dyr. Izby Przemysłowo-Handlowej Dr. Waschko, Dyr. Związku Fabrykantów Franciszek Łyczywek i Dyr. Związku Towarzystw Kupieckich Brunon Sikorski.

Popołudniu obradowały Komisje nad specjalnemi zagadnieniami.

Po powrocie do Warszawy w dniu 13 listopada Komisja Międzyministerjalna odbyła syntetyczne zebranie, na którem rozpatrywano możliwości pewnej poprawy sytuacji gospodarczej przez doraźne rozporządzenia.

Sprawy podatkowe.

Rozporządzenie o przedłużeniu poboru 10% dodatku do państwowego podatku przemysłowego.

Dziennik Ustaw Nr. 71 z dnia 30 września b. r. przynosi następujące rozporządzenie Rady Ministrów:

Na podstawie art. 5 ust. 1 rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 27 października 1933 o poborze 10% dodatku do państwowego podatku gruntowego i przemysłowego. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 612) zarządza się co następuje:

§ 1. 10% dodatek, pobierany na mocy rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 612) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 września 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 788) będzie w dalszym ciągu pobierany do należności z tytułu państwowego podatku przemysłowego od obrotu, przypadającego od obrotów, osiągniętych w okresie od 1 października 1935 do 30 września 1936 r.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1935 r. i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej.

W sprawie świadectw przemysłowych na rok 1936.

Ministerstwo Skarbu wydało okólnik w sprawie nabywania świadectw przemysłowych na rok 1936. Celem zapewnienia płatnikom należytej obsługi mają być uruchomione kasy pomocnicze, a urzędnicy przydzieleni do prac związanych z wydawaniem świadectw, muszą być dokładnie zaznajomieni z odnośnemi przepisami ustawowemi.

W przypadku, gdy płatnik — wbrew udzielonym przez urzędnika wyjaśnieniom — zażąda wydania świadectw niższej kategorji, nie należy czynić mu żadnych utrudnień w nabywaniu żądanego świadectwa. Urzędnik zamieścić winien jedynie w deklaracji odpowiednią adnotację, poświadczoną przez płatnika własnoręcznym podpisem. W granicach przyznanych ulg generalnych lub indywidualnych należy wydawać świadectwa niższej kategorji bez wszelkich utrudnień jedynie z zaznaczeniem na mocy jakiego przepisu wydane zostało świadectwo niższej kategorji.

Płatnicy mają prawo nabywać świadectwa przemysłowe za pośrednictwem pełnomocników, przyczem może płatnik udzielić pełnomocnictwa bezpośrednio na deklaracji, przedkładanej przy nabywaniu świadectwa.

Od płatników pobrać należy do ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych 30%-owy dodatek na rzecz związków komunalnych, o ile przed rozpoczęciem akcji wydawania świadectw odnośna gmina nie doniesie Izbie Skarbowej o uchwaleniu niższej stopy procentowej tego dodatku. Ponadto pobrane mają być dodatki na rzecz Izb Przemysłowo-Handlowych i Izb Rzemieślniczych na rzecz Skarbu Państwa 15%-owy dodatek do należności skarbowych.

— o —

W związku z powyższym okólnikiem nasuwa się kwestja, czy obowiązujące ulgi w nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1935 będą przedłużone także na rok 1936.

W sprawie wyłączenia z obrotu podatkowego zwrotów towarowych.

Ministerstwo Skarbu wydało okólnik z dnia 19-go września 1935 r. L. D. V. 30467/4/35 zawierający wyciąg z wyroku N. T. A. z dnia 27 czerwca 1935 r. L. Rej. 6308/33. Spór między skarżącą spółką akcyjną i władzą pozwaną obraca się dokoła pytania, czy przepis ustępu końcowego art. 5 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym ogranicza wyłączenie z podstaw opodatkowania zwrotów towarów w płaszczyźnie czasu do odnośnego roku podatkowego, jak chce władza pozwana, czy też nie stwarza takiego związku czasowego.

Wyrokiem N. T. A. zostało ustalone, iż zwroty towarowe należycie udowodnione ulegają wyłączeniu z podstaw opodatkowania, czyli nie stanowią obrotu podatkowego, bez względu na to, czy są związane z tranzakcjami dokonanemi w bieżącym roku podatkowym, czy też z tranzakcjami, pochodzącemi z lat poprzednich.

W sprawie scalenia podatku przemysłowego od obrotu w gałęzi papierniczo-piśmiennej i szklano-porcelanowej.

W sprawie powyższej niema jeszcze zasadniczego stanowiska wszystkich zainteresowanych. Jeśli chodzi o gałąź papierniczo-piśmienną, to przetwórcze papiery domagają się jednej stawki ogólnej, natomiast producenci papieru nie chcą się na to zgodzić i uważają, że należy wprowadzić parę stawek, zależnie od drogi, którą papier przebywa, dowodząc, że system scalenia podrożyłby znacznie papier, nie podlegający dalszej przeróbce. W sprawie tej ma być w najbliższym czasie zwołana Międzyizbowa Komisja Skarbowa wraz z zainteresowanemi branżami.

Sprawy socjalne.

Zatrudnienie młodocianych i kobiet.

W sprawie robót wzbronionych młodocianym i kobietom zostało wydane rozporządzenie zainteresowanych Ministerstw, obejmujące 150 pozycyj takich robót, przy których nie wolno zatrudniać młodocianych oraz 81 pozycyj takich robót, przy których nie wolno zatrudniać kobiet, z tem, że rozporządzenie wchodzi w życie 26 kwietnia 1936 r.

Sprawy celne.

Wyjaśnienie do przywozowej taryfy celnej.

(Poz. 221 i 222).

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 14 września rb. L. Dz. IV. 26133/2/35 wyjaśniło, iż za kwasy tłuszczowe, tłuszcze, oleje uwodornione przewidziane pozycjami 221 i 222 taryfy celnej, uważać należy tylko takie kwasy tłuszczowe i tłuszcze, które zawierając ślady niklu są przy 15° C w stanie stałym.

CHLORAMI
ŚNIEŻNO BIAŁA MIĘTOWA PASTA DO ZĘBÓW
Henryk Żak
Poznań

Kwasy tłuszczowe, tłuszcze i oleje, które są przy 15° C w stanie mazistym (półciekłym) lub ciekłym, nawet w wypadku stwierdzenia w nich śladów niklu należy clić według właściwych pozycyj taryfy celnej, przewidujących kwasy tłuszczowe, tłuszcze, oleje — nieuwodornione, ponieważ towary te ze względu na konsystencję nie odpowiadają wymogom stawianym w rozumieniu taryfy celnej do kwasów tłuszczowych i tłuszczów — uwodornionych (zestalonych), tj. doprawadzonych w drodze przeróbki chemicznej (nasycenia wodorem) do stanu stałego.

W sprawie upoważnienia urzędów celnych do przyjmowania gwarancyj bankowych na zabezpieczenie należności celnych przy odprawach warunkowych.

Zwracamy uwagę na Monitor Polski Nr. 232 z dn. 9 października rb. w którym pod poz. 274 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Skarbu z dn. 2 października 1935 r. w sprawie upoważnienia urzędów celnych do przyjmowania gwarancyj bankowych na zabezpieczenie należności celnych przy odprawach warunkowych. Przy zarządzeniu tem wydrukowany jest wzór listu gwarancyjnego dla obrotu reparacyjnego i innych odpraw warunkowych, oraz wzór listu gwarancyjnego dla obrotu uszlachetniającego.

W sprawie odprawy celnej próbek i wzorów.

Państwowy Instytut Eksportowy zwraca uwagę na trudności, które często powstają dla eksporterów polskich w tym wypadku, gdy wysłali zagranicę próbki lub wzory swych towarów, które później do kraju do nich wracają. W tych wypadkach trudności powstają przy odprawie celnej bądź to z tego powodu, że towar podlega ograniczeniom kontyngentowym, a zatem władze celne wymagają zezwolenia przywozu, bądź też żądają opłaty cła.

Dlatego też, w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, Instytut wyjaśnia, że eksporterzy, wysyłający zagranicę próby towarów, które przy powrotnym przywozie podlegałyby cłu przywozowemu, ze względu na rodzaj lub wymiary prób, powinni poddawać próby takie przy wywozie odprawie warunkowej w myśl. § 78 przepisów wykonawczych do prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr. 90 z 1934 r. poz. 820).

Odprawiając próby warunkowo w wywozie, eksporterzy zabezpieczają sobie możliwość zwolnienia ich od cła i zakazów przywozu na wypadek, gdyby następnie zostały zwrócone z zagranicy. W ten sposób odpadną wszelkie trudności, na które eksporterzy skarżą się obecnie.

Termin powrotnego przywozu prób krajowych, odprawianych warunkowo, może być wyznaczony do 12 miesięcy; okres ten może być przedłużony raz przez urząd celny, drugi raz przez Dyrekcję Ceł o 2 lata (§ 65 ust. 3 przepisów wykonawczych do prawa celnego).

Handel zagraniczny.

Inkaso należności zagranicznych.

Dla wiadomości eksporterów polskich, interesujących się sprawą techniki inkasa należności zagranicznych, podajemy, że tego rodzaju tranzakcjami, jak również załatwianiem innych zagranicznych operacyj bankowo-finansowych zajmuje się m. in. Państwowy Bank Rolny, który jest wyspecjalizowany zwłaszcza w kwestjach eksportu produktów rolnych mianowicie: bekonów, mięsa, masła, jaj, drobiu żywego i bitego, konserw, zbóż, nasion, dykt itp. Państwowy Bank Rolny posiada szeroko rozgałęzioną sieć korespondentów zagranicznych, a ponadto utrzymuje stosunki z bankami największych ośrodków finansowych świata. Bliższych informacyj udziela Państwowy Instytut Eksportowy.

Komunikat Izby Przem.-Handlowej w Poznaniu (zakaz przywozu z Włoch).

Izba komunikuje, że z dniem 18. bm. wszedł w życie całkowity zakaz przywozu z Włoch. Wobec tego Ministerstwo Przemysłu i Handlu wstrzymało wydawanie nowych pozwoleń przywozu a stare winny były być wykorzystane do dnia 18. bm. bez względu na datę ważności.

Różne.

Nowy Prezes Związku Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu.

Na Zebraniu Zarządu Związku Obrony Przemysłu Polskiego dnia 15 bm. wybrano na miejsce śp. prezesa Seweryna Samulskiego jednogłośnie prezesem Związku p. Franciszka Maciejewskiego, wiceprezesa Związku Fabrykantów w Poznaniu.

Dostawa miału węglowego.

Na skutek interwencji wielkopolskich kół gospodarczych w sprawie dostawy miału węglowego dla przemysłu, Polska Konwencja węglowa wystosowała do Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu list następującej treści:

Załatwiając pismo powyższe, dajemy następujące oświetlenie poruszonego zagadnienia.

Na wstępie zaznaczamy:

1. Iż miału węglowego praktycznie się nie eksportuje. Zaś małe jego ilości wywożone zagranicę nie mają

PRZEMYSŁAWKA woda kolońska o znanej —doborowej jakości—
Henryk Żak Poznań

żadnego wpływu na zaopatrzenie przemysłu zachodnich dzielnic Polski.

2. Stosunek zbytu miału do wydobycia powiększył się nawet nieco w roku 1935 (styczeń-sierpień), w porównaniu do takiegoż okresu z r. 1934.

Stąd wynika, iż przedsiębiorstwa kopalniane obsługują swych odbiorców miału regularnie i w tak wysokim stopniu, iż jego wysiłki doszły we wrześniu br. do zgórą, 32% ogólnej sprzedaży węgla na rynek wewnętrzny. Dalej przedsiębiorstwa te iść nie mogą, gdyż musiałyby łamać sortymenty grubsze, a przez to nietylko zmniejszyć swe utargi, lecz jeszcze ponosić koszta rozdrabiania węgla. Nie może też być mowy o sprzedawaniu wyższych sortymentów po cenie miału, albowiem tego rodzaju gospodarka byłaby absurdalna. Nie do pomyślenia jest także — choćby ze względów finansowych — wydobywanie węgla w większych rozmiarach po to tylko, ażeby odciągnąć miał, a resztę sortymentów składować na powolne zniszczenie.

W tych warunkach, zaradzić potrzebie można w ten sposób, że Zakłady Ceramiczne będą robiły u siebie zapasy miału w miesiącach, gdy jego zapotrzebowanie jest mniejsze. Takie tworzenie rezerw jest zresztą praktykowane przez wszystkich odbiorców węgla, którzy chcą być przezorni. Ci zaś ze spożywców miału, którzy tego nie czynią, skazują się sami na zakup sortymentów droższych, lecz jednocześnie o wyższym efekcie kalorycznym, co amortyzuje większe nakłady."

Ożywienie działalności Państwowej Rady Komunikacyjnej.

Na żądanie p. Wicepremjera Kwiatkowskiego, p. Minister Komunikacji wezwał do siebie Prezesów 6 Komitetów Państwowej Rady Komunikacyjnej, oświadczył im gotowość zacieśnienia współpracy Ministerstwa z Państwową Radą Komunikacyjną i zażądał od nich wniosków, dążących do usprawnienia tej współpracy, jak i wogóle do usprawnienia Państwowej Rady Komunikacyjnej. Plenum tej Rady ma być zwołane już w najbliższym czasie.

We wstępnych naradach kół gospodarczych w tej materji zostały wysunięte żądania:

by Ministerstwo Komunikacji nie pozbawiało Rady Komunikacyjnej jej uprawnień i przedkładało jej do zaopinjowania to, do czego przedkładania jest zobowiązane, a w szczególności planów finansowych przedsiębiorstwa P. K. P.;

by uprawnienia opinjodawcze Rady zostały znacznie rozszerzone;

by na wszelkie wnioski, uchwalone przez Radę, Ministerstwo udzielało odpowiedzi i przeprowadzało z Radą debatę kontradyktoryjną nad temi wnioskami;

by inicjatywa wnioskodawcza Rady nie była ograniczana poprzednio aprobatą Ministra;

by usunięto z Rady czynniki nie wnoszące zupełnie żadnej efektywnej współpracy;

by zamiast obecnych 6-ciu Komitetów utworzono tylko 3 Komitety, z których każdy obejmowałby wszelkie środki komunikacyjne, a więc nietylko, koleje, i to Komitetów:

a) budowy,
b) eksploatacji,
c) taryf;

by prezesem Państwowej Rady Komunikacyjnej był nie Minister Komunikacji, ale osoba wybrana przez Państwową Radę Komunikacyjną a zatwierdzona przez Ministra.

Opłaty za nadmierne zużywanie dróg znowu aktualne.

Nie dopuszczać do uprawomocnienia się nakazów płatniczych.

W swoim czasie donosiliśmy o wyrokach Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który orzekł, że związki komunalne nie mają prawa pobierania opłat za nadmierne zużywanie dróg w formie przez te związki praktykowanej, gdyż opłaty takie miałyby charakter samoistnych podatków, a ustawa tego nie przewiduje i dozwala tylko związkom komunalnym pociągać przedsiębiorstwa nadmiernie drogi zużywające do udziału w kosztach budowy i utrzymania dróg.

Związki komunalne przystąpiły więc do zmiany swoich statutów podatkowych i pierwsze już Starostwo Krajowe w Poznaniu, jako Poznański Krajowy Związek Komunalny rozesłało nakazy płatnicze za rok 1933 i 1934.

Pobieżna już analiza nowego systemu upłat, każe przypuszczać, że z nakazami swemi związki komunalne w procesach się nie utrzymają. Wszystkim zainteresowanym radzimy odwołać się od nakazów płatniczych, temwięcej, że nowe wymiary są częstokroć znacznie wyższe od dawniejszych. Służymy Członkom radą i możemy zapodać motywy, któreby należało przytoczyć w odwołaniach.

W sprawie prowadzenia sklepów fabrycznych przez przedsiębiorstwa przemysłowe.

Na terenie Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie odbyło się posiedzenie komisyjne, na którem zostało wyświetlone dokładnie stanowisko tak przemysłu jak i kupiectwa w sprawie sklepów fabrycznych.

Z dyskusji wynikło, raczej to stwierdzenie, że przemysł ucieka się do zakładania własnych sklepów fabrycznych tylko w wyjątkowych wypadkach i to tylko wtedy, gdy jest do tego zmuszony przez stosunki, panujące w licznych zastępach niesolidnej części kupiectwa oraz przez słabość finansową kupiectwa. Wydaje się, że może czasem na terenie poszczególnych branż i ośrodków terytorjalnych możnaby zapobiec zakładaniu nowych sklepów fabrycznych przez odpowiednie porozumienia między przemysłem a kupiectwem, dokonywane na terenie związków branżowych, a ewentualnie przenoszone na teren danych Izb Przemysłowo - Handlowych. W żadnym razie niema podstaw do projektowania jakichkolwiek przepisów ustawowych, ograniczających zakładanie sklepów fabrycznych.

Wydawnictwa.

Dr Bronisław Feller. Ustawa stemplowa, wydanie IV. Kraków, 1936. Nakładem Wydawnictwa Ustawy Stemplowej.

Dr. Feller jest specjalistą od zagadnień ustawy stemplowej. W wymienionej powyżej książce opracował on nowy, jednolity tekst, ogłoszony dnia 27 sierpnia 1935 r.

Do lektury samej ustawy bardzo dobrze wprowadza komentarz pt.: „Co każdy wiedzieć winien o nowej ustawie stemplowej?".

Podobnie jak i przy poprzednich opracowaniach p. Fellera, tak i w tym wypadku mamy do czynienia ze studjum bardzo rzeczowem, które oddać może praktyce życiowej duże przysługi.

W omawianej książce znajdą dużą pomoc wszyscy, których interesuje ustawa stemplowa.

TABLICE EMALJOWANE

informacyjne i ostrzegawcze

PLAKATY REKLAMOWE

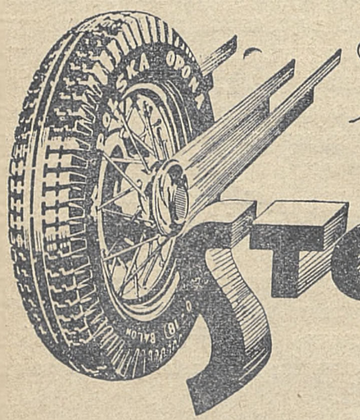
w pięknem solidnem wykonaniu, odporne na wpływy atmosferyczne wykonuje

EMALJERNIA i WYTŁACZALNIA

inż. LEON BYTNER

POZNAŃ, Wrzesińska 2.

Polska opona

STOMIL

to jedyny skuteczny środek przeciwko zarzucaniu

SUCHY SZAMPON

MIRIS

ODTŁUSZCZA SZYBKO I WYGODNIE WŁOSY I NADAJE FRYZURZE PUSZYSTOŚĆ!

pudełko 2.- zł.

J.&S. STEMPNIEWICZ·POZNAŃ

ZA NAJLEPSZY UZNANY

KREM DO GOLENIA

JSTE

wielka tuba zł 2.-

J.&S. STEMPNIEWICZ·POZNAŃ

Cegielnia Parowa

WITASZYCE

stacja, poczta i telegr.: Witaszyce

dostarcza na dogodnych warunkach:

dachówki (karpiówki), dreny od „1½ do 9", cegłę maszynową, tonówkę, dziurawkę, sufitówkę i kominówkę

Produkcja łączna 12.000.000 r.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.